

Al henvendelse til:
 Aktuel Naturvidenskab,
 Ny Munkegade 120, 8000 Aarhus C
 E: abo@aktuelnaturvidenskab.dk
 T: 87152094

Mysteriet om den overkørte ræv

Af Carsten R. Kjaer, Aktuel Naturvidenskab

Overkørt ræv obduceres – således lød overskriften på et presseklip på Aalborg Universitets hjemmeside, der citerede de regionale TV2 nyheder for Bornholm, og det vakte straks min nysgerrighed. Af den korte tekst fremgik, at der var tale om en ræv, der var fundet død i Almindingen på Bornholm den 3. januar, og som nu var på vej til Aalborg Universitet for at blive obduceret, så forskerne kunne undersøge rævens maveindhold. Men hvorfor er denne ræv så interessant, at den skal fragtes fra Bornholm til Aalborg? Og hvad håber forskerne at finde i dens mave? De spørgsmål kræver svar, og heldigvis vil Sussie Pagh fra Institut for Kemi og Biovidenskab på AAU gerne hjælpe med at opklare sagen.

Foto: Colourbox

»Jeg har sammen med mine kolleger i et stykke tid arbejdet med at finde ud af, om der stadig findes en rest af den oprindelige bestand af ræve på Bornholm,« fortæller hun. »I 1986 blev rævene på Bornholm angrebet af sygdommen skab, og det fik bestanden til at kollapse. Nogle mener, at rævene helt uddøde på Bornholm i kølvandet på sygdomsudbruddet, mens andre hævder, at de stadig ser ræve på øen«.

Rævefejden

Spørgsmålet er blevet genstand for ophedet debat, da sagen har udviklet sig til en debat for og imod ræve. Det er nemlig ikke alle, der savner rævene, og der har været lokal modstand mod at genindføre ræve, som bornholmske jægere ellers havde lagt op til i en ansøgning til Miljøstyrelsen. I 2017 besluttede Miljøstyrelsen, at ræven ikke skulle genindføres på Bornholm, og dermed er ræve på Bornholm nu en saga blot. Medmindre de altså slet ikke er uddøde.

Her kommer Sussie og hendes kolleger ind i billedet. De har undersøgt ekskrementer indsamlet på Bornholm, som folk har mistænkt for at stamme fra ræve. »Og det er der kommet en del interessant viden ud af, men foreløbig har vi ikke fundet DNA fra ræve,« siger Sussie. Hun fortæller, at en del af ekskrementerne har vist sig at stamme fra katte, og dette er overraskende "vildkatteagtigt" sammenlignet med andre steder i landet, hvor huskatte som bekendt graver deres afføring ned. På Bornholm indeholder kattenes ekskrementer en meget stor mængde musehår – måske fordi der er masser af mus til kattene i mangel på konkurrence fra ræve? Derudover har forskerne fundet DNA fra den invasive mårhund i 4 ud af tretten prøver analyseret i sommeren 2018, hvilket er en hel historie i sig selv.

Den overkørte ræv under lup

Da der blev fundet en trafikdræbt ræv i Almindingen, gav det ny næring til debatten. For er det et bevis på, at der stadig findes

ræve på Bornholm, eller har nogen "plantet" den? Derfor skulle den en tur til Aalborg. »En decideret slægtskabsanalyse vil være en kostelig affære, for det vil kræve undersøgelser af flere ræve fra Danmark og Sverige at sige noget om den trafikdræbte rævs oprindelse«, siger Sussie. »Men hvis ræven har spist byttedyr, som ikke findes på Bornholm – som mosegris, rød mus eller dværgmus – kan vi bruge det til at vise, at den er blevet bragt til Bornholm udefra. Derfor kigger vi i dens mave med både traditionel fødeundersøgelse og ved brug af DNA-analyser.« Desværre har forskerne i skrivende stund ikke nået at undersøge ræven nærmere, så derfor kan vi ikke afsløre resultatet. Men Sussie vedgår, at det er højst usikkert, om de vil kunne sige noget definitivt på baggrund af undersøgelsen. »Derfor skal man heller ikke se denne sag som en isoleret "kriminalsag", der skal opklares, men som et lille stykke arbejde i en større principiel diskussion om vores syn på hjemmehørende arter i Danmark,« slutter hun.